

Sensorveiledning emnet finansregnskap våren 2019 – deleksamen 2.

Sensorveiledningen skal sikre en faglig forsvarlig og upartisk vurdering. Det bør derfor blant annet sikre at sensor har innsikt i hva som har vært fokus i undervisningen, og at sensor er kjent med hvilke deler av emnets innhold og undervisning som er særlig relevant for vurderingen. Ved klage på karakter har sensorveiledningen en særlig viktig funksjon: den skal bidra til at klagesensor så langt mulig har samme informasjonsgrunnlag som første sensor.

Emnekode: **SFB10413**

Tittel: Finansregnskap

Semester: 1.

Læringsutbytte for emnet:

Emneplan med beskrivelse av læringsutbytte følger vedlagt (se vedlegg 2).

Det er spesielt forelesningene som omhandler kapitlene 1-9 og 11 i henhold til framdriftsplanen (se vedlegg 3), som er relevant for deleksamen 1.

Fra læringsutbyttet i emnebeskrivelsen er det dette som er relevant for denne deleksamen:

Studenten:

- har grunnleggende kunnskaper om formålet med og føring av et finansregnskap
- kan forklare sammenhenger mellom transaksjoner og deres påvirkning på et resultat og balanse
- kan foreta årsoppgjør med enkle årsoppgjørsposter og disponering av overskudd i enkeltpersonforetak og aksjeselskaper
- kan stille opp et gruppert resultat og balanse i samsvar med regnskapslovens bestemmelse
- har innsikt i finansregnskapets oppbygging og rammebetingelser
- kan gjøre rede for regnskapet som informasjonskilde og ha forståelse for regnskapsprinsipper og rapporteringskrav
- kan behandle sentrale regnskapsmessige måle- og vurderingsproblemer
- kan utarbeide kontantstrømoppstilling
- kan gjennomføre tilrettelegging og korrigerende av regnskapstall for analyseformål
- kan beregne sentrale nøkkeltall i forbindelse med en regnskapsanalyse og gjøre en vurdering av en bedrifts lønnsomhet, likviditet, finansiering og soliditet

Pensum/litteraturliste:

Emneplan med hva som er obligatorisk pensum følger vedlagt (se vedlegg 2).

Det er kapittel 2, 4, 5-8 og 9 i læreboken Grunnleggende regnskap 2 – analyse av finansregnskapet- av Kjell G. Hoff og Asbjørn O. Pedersen, som er relevant for denne deleksamen.

Undervisning:

Framdriftsplan i emnet følger vedlagt (se vedlegg 3).

I dette temaet i undervisningen er det tradisjonell undervisning med oppgaveløsning, arbeidskrav, tester og veiledning av faglærer og hjelpestudenter.

Forventning til besvarelsene:

ECTS-karakterskala følger vedlagt (se vedlegg 4).

Til klagesensur vedlegges løsningsforslag.

Vedlegg til sensorveiledning (legges ved av administrativt ansvarlig):

1. Oppgavesett
2. Emnebeskrivelse med pensum/litteraturliste
4. Forelesningsplan og/eller timeplan for undervisningen
5. Forklaring av karakterskala, nasjonalt fagråds generelle beskrivelser/krav

Vedlegg 1 til sensorveiledning emnet finansregnskap våren 2019

Når du blir bedt om å vise beregninger, er det ikke tilstrekkelig kun å vise til caseløsningen. Beregninger og kommentarer skal føres inn i selve eksamensbesvarelsen.

Oppgave 1 (teller 20 %)

Bedriften Asbjørns Marked AS ber om din hjelp i forbindelse med årsoppgjøret for 2018. Resultatregnskapet er gjort delvis ferdig. Det viser et resultat før skatt på kr 200 000.

Daglig leder kommer til deg med skjema for midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier og det skattemessige avskrivningsskjemaet. Aktuelle tall per 1.1.2018 er ført inn. Dessuten er den regnskapsmessige verdien for driftsmidlene per 31.12.2018 ført inn.

Han trenger din bistand i forbindelse med beregning av skattekostnaden og årsoverskuddet for 2018.

Skatteprosenten for 2018 er 23 %.

Du får følgende tilleggsopplysninger:

- 1 Driftsmidlene hører hjemme i gruppe c og d. Saldoverdien per 1.1.2018 er:

Saldogruppe c	kr 300 000
Saldogruppe d	kr 80 000

Tallene er ført inn i det avskrivningsskjemaet, som du skal bruke når du løser oppgaven.

Det er anskaffet driftsmidler i gruppe c i begynnelsen av januar 2018 for i alt kr 225 000. Det er solgt driftsmidler i samme gruppe for kr 30 000 ekskl. mva. Den bokførte verdien på salgstidspunktet var kr 24 000. Salget har altså medført en regnskapsmessig gevinst på kr 6 000.

I gruppe d er det kjøpt driftsmidler helt i slutten av 2018 for kr 50 000. Det er ikke solgt driftsmidler i gruppe d.

- 2 Det er ingen andre midlertidige forskjeller enn det som framgår av punkt 1 og 2 ovenfor. Selskapet ønsker maksimale skattemessige fradrag i 2018.

Det er ikke er noen permanente forskjeller.

Du skal beregne følgende størrelser:

- a) Saldoverdien per 31.12.2018 for saldogruppe c og d. Bruk vedlegg.
- b) Utsatt skatt per 31.12.2018. Bruk vedlegg.
- c) Betalbar skatt for 2018.
- d) Skattekostnaden for 2018.
- e) Årsoverskudd for 2018.

Husk: Bruk vedlegget til oppgave 1. Du skal fylle ut to eksemplarer. Dersom du ønsker en kopi selv må du fylle ut tre eksemplarer. Påfør kandidatnummer.

Oppgave 2 (teller 20 %)

Ved avslutningen av regnskapet (casen) fikk du følgende opplysninger om varige driftsmidler:

	Drifts- bygning	Maskiner	Biler	Inventar	Kontor- maskiner	Sum
Anskaffelseskost 1.1.18	7 500 000	2 400 000	1 200 000	1 100 000	940 000	13 140 000
Avskrevet per 1.1.18	1 425 000	750 000	420 000	450 000	340 000	3 385 000
Bokført verdi 1.1.18	6 075 000	1 650 000	780 000	650 000	600 000	9 755 000
Anskaffet i 2018	800 000			252 000		1 052 000
Solgt i 2018			41 500			41 500
Avskrivning i 2018	160 000	240 000	143 250	112 100	200 000	855 350
Bokført verdi 31.12.18	6 715 000	1 410 000	595 250	789 900	400 000	9 910 150
Levetid i år	50	10	8	10	4	
Avskrivningssats	2,0 %	10,0 %	12,5 %	10,0 %	25,0 %	

I tillegg fikk du følgende opplysninger:

Avskrivningene regnes i prosent av kostpris (anskaffelseskost).

Saldobalansen for inventar viser foreløpig kr 902 000. Differansen over og det som står i saldobalansen i vedlegget gjelder anskaffelse av inventar for kr 252 000 i begynnelsen av desember 2018.

Driftsbygningen ble oppført i 2008. Den ble tatt i bruk fra og med 1. juli samme år. Det betyr at den er 9 ½ år per 1.1.2018.

I 2018 er bygningen blitt påkostet med kr 800 000. Påkostningen var ferdig 1. juli. Påkostningen skal avskrives over resten av levetiden for bygningen.

Det ble solgt en bil i slutten av august for kr 36 000. Den var anskaffet for kr 162 000. Bokført verdi for denne bilen var kr 55 000 per 1.1.2018.

Kontormaskiner med anskaffelseskost på kr 140 000 var fullt avskrevet per 1.1.2018.

- a) Vis ved beregning hvordan du kom fram til at sum avskrivninger for varige driftsmidler er kr 855 350.
- b) Forutsett av bilen ble solgt i slutten av april istedenfor i slutt av august. Videre har revisor foreslått av bilene skal avskrives med 20 % fra og med 2018. Ellers er opplysningene om bilene de samme. Hvilken virkning vil endringen av salgstidspunkt og avskrivningssats få på driftsresultatet? Beregning skal vises.

Oppgave 3 (teller 25 %)

Nedenfor følger resultatregnskapet og balansen til AS Interiør for årene 2016 – 2018.

Resultatregnskap	2018	2017	2016
Salgsinntekt	22 791 800	21 560 500	19 687 000
Annen driftsinntekt	456 000	400 000	375 000
Sum driftsinntekter	23 247 800	21 960 500	20 062 000
Varekostnad	14 389 820	13 610 000	12 366 800
Lønn og sosiale kostnader	6 189 806	5 865 000	5 650 000
Avskrivninger	360 200	275 000	280 000
Andre driftskostnader	1 197 570	1 156 000	998 400
Sum driftskostnader	22 137 396	20 906 000	19 295 200
Driftsresultat	1 110 404	1 054 500	766 800
Renteinntekter	11 550	18 000	25 000
Annen finansinntekt	500		
Verdiendring finansielle instrumenter	9 700		
Rentekostnader	135 295	140 000	195 000
Annen finanskostnad	11 700		
Netto finansposter	- 125 245	- 122 000	- 170 000
Resultat før skattekostnad	985 159	932 500	596 800
Skattekostnad	299 000	260 000	167 000
Årsresultat	686 159	672 500	429 800
Forslag til disponering:			
Avsatt utbytte	500 000	400 000	300 000
Overføres til/fra annen egenkapital	186 159	272 500	129 800
SUM	686 159	672 500	429 800

Balanse 31.12.	2 018	2 017	2 016
EIENDELER			
Varige driftsmidler			
Forretningseiendom	4 500 000	4 600 000	4 650 000
Biler, inventar etc.	1 029 800	1 015 000	810 000
Sum anleggsmidler	5 529 800	5 615 000	5 460 000
Omløpsmidler			
Varebeholdning	1 602 000	1 750 000	1 655 000
Kundefordringer	1 394 250	1 158 900	1 160 000
Andre fordringer	30 000		
Kortsiktige aksjer	360 000		
Kontanter og bankinnskudd	622 525	1 005 000	365 000
Sum omløpsmidler	4 008 775	3 913 900	3 180 000
Sum eiendeler	9 538 575	9 528 900	8 640 000
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Aksjekapital	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Annen egenkapital	661 159	475 000	202 500
Sum egenkapital	3 661 159	3 475 000	3 202 500
Gjeld			
Utsatt skattegjeld	185 000	250 000	210 000
Banklån	2 760 000	2 850 000	2 785 000
Sum langsiktig gjeld	2 945 000	3 100 000	2 995 000
Leverandørgjeld	944 575	1 333 000	1 046 500
Betalbar skatt	365 000	221 000	150 000
Skyldige offentlige avgifter	627 891	580 000	546 000
Utbytte	500 000	400 000	300 000
Annen kortsiktig gjeld	494 950	419 900	400 000
Sum kortsiktig gjeld	2 932 416	2 953 900	2 442 500
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	9 538 575	9 528 900	8 640 000

Formelark følger vedlagt.

- Hvor stor er totalkapitalens rentabilitet for 2018? Vis beregning.
- Hva forteller dette nøkkeltallet?
- Totalrentabiliteten i 2017 var 13,6 %. Rentabiliteten i 2018 har falt noe (helt marginalt) sammenlignet med 2017. Ledelsen ber deg å drøfte mulige årsaker til nedgangen i lønnsomhet i 2018. Aktuelle beregninger skal vises.

Du kan gjerne underbygge analysen med en horisontal eller vertikal analyse.

Tilsvarende nøkkeltall for 2017:

	2018	2017
Totalkapitalrentabilitet		13,6 %
Resultatgrad		4,97 %
Kapitalens omløpshastighet		2,37

Oppgave 4 (teller 10 %)

Ved avslutningen av regnskapet (casen) fikk du følgende opplysninger om aksjene:

	Antall aksjer	Anskaffet for	Kurs 31.12.2018	Virkelig verdi 31.12.18
DNB	500	70 000	138,15	69 075
Hydro	2 000	60 000	34,14	68 280
Seadrill Ltd	700	35 000	72,50	
Elkem	2 400	60 000	27,90	66 960
Mowi	400	50 000	182,70	73 080
		275 000		277 395

Aksjene i Seadrill ble solgt i desember til en kurs av kr 71,43 – kurtasje

I casen ble aksjene vurdert til virkelig verdi (de spesielle reglene regnskapslovens § 5-8) kr 277 395.

Aksjene skal nå vurderes etter de generelle reglene i regnskapslovens § 5-2 (laveste verdis prinsipp). Du skal vurdere hver aksjepost for seg selv.

Hvordan påvirker den nye vurderingen resultatregnskapet for 2018 sammenlignet med caseløsningen?

Oppgave 5 (teller 25 %)

Sett opp kontantstrømmene for de operasjonelle aktivitetene etter den direkte metoden. Vis beregninger.

Husk: Bruk vedlegget til oppgave 5. Du skal fylle ut to eksemplarer. Dersom du ønsker en kopi selv må du fylle ut tre eksemplarer. Påfør kandidatnummer.

Nedenfor følger balanse per 31.12.2017 og 31.12.2018. I tillegg kommer resultatregnskapet for 2018. På grunnlag av dette materialet og opplysningene som følger nedenfor skal du utarbeide kontantstrømoppstilling etter den direkte metoden.

Bruk vedlegg når du løser denne oppgaven.

Balanse per 31.12.	2018	2017
EIENDELER		
<i>Anleggsmidler</i>		
Bygninger	6 500 000	6 750 000
Maskiner	4 000 000	2 650 000
Biler	665 000	500 000
Inventar	200 000	260 000
Sum anleggsmidler	<u>11 365 000</u>	<u>10 160 000</u>
<i>Omløpsmidler</i>		
Råvarer	80 000	180 000
Ferdigvarer	680 000	750 000
Kundefordringer	1 620 000	2 050 000
Andre fordringer	50 000	
Kortsiktige aksjer	575 000	500 000
Bankinnskudd	1 856 000	2 650 000
Sum omløpsmidler	<u>4 861 000</u>	<u>6 130 000</u>
SUM EIENDELER	<u>16 226 000</u>	<u>16 290 000</u>
EGENKAPITAL OG GJELD		
<i>Egenkapital</i>		
Aksjekapital	5 000 000	4 000 000
Overkurs	400 000	
Annen egenkapital	2 412 900	1 645 000
Sum egenkapital	<u>7 812 900</u>	<u>5 645 000</u>
<i>Gjeld</i>		
Utsatt skatt	113 000	60 000
Sum avsetning for forpliktelser	<u>113 000</u>	<u>60 000</u>
Banklån	3 900 000	5 850 000
Sum langsiktig gjeld	<u>3 900 000</u>	<u>5 850 000</u>
Leverandørgjeld	905 500	1 425 000
Betalbar skatt	480 000	703 000
Skattetrekk	410 970	375 855
Skyldig arb.g.avgift	290 500	274 600
Påløpt arb.g.avgift på feriepenger	166 380	160 245
Skyldig merverdiavgift	366 750	239 800
Utbytte	600 000	400 000
Påløpt feriepenger	1 180 000	1 136 500
Annen kortsiktig gjeld		20 000

	<u>4 400 100</u>	<u>4 735 000</u>
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	<u>16 226 000</u>	<u>16 290 000</u>

Resultatregnskap

Salgsinntekter	32 680 000
Gevinst ved salg av bil	<u>18 000</u>
Sum driftsinntekter	<u>32 698 000</u>
Beholdningsnedgang ferdigvarer	70 000
Råvarekostnad	8 805 500
Lønn og sosiale kostnader	14 080 000
Avskrivning	910 000
Nedskrivning	150 000
Andre driftskostnader	6 478 600
Tap på fordringer	<u>180 000</u>
Sum driftskostnader	<u>30 674 100</u>
Driftsresultat	<u>2 023 900</u>
Renteinntekter	42 000
Verdiøkning aksjer	75 000
Rentekostnader	<u>240 500</u>
Netto finansposter	<u>-123 500</u>
Resultat før skattekostnad	<u>1 900 400</u>
Skattekostnad	<u>532 500</u>
Årsoverskudd	<u>1 367 900</u>
<i>Styrets forslag til disponering</i>	
Avsatt til utbytte	600 000
Overført annen egenkapital	<u>767 900</u>
	<u>1 367 900</u>

Opplysninger

1 Spesifikasjon av avskrivningene for 2018:

Bygninger	250 000
Maskiner	500 000
Biler	100 000
Inventar	<u>60 000</u>
	<u>910 000</u>

2 En maskin med bokført verdi på kr 150 000 ble ansett som verdiløs og derfor nedskrevet til 0 i 2018.

3 Det er blitt solgt en bil i løpet av 2018. Bokført verdi på salgstidspunktet var kr 42 000. Bortsett fra denne bilen er det ikke solgt anleggsmidler i 2018.

4 Andre fordringer per 31.12.2018 er forskuddsbetalte driftskostnader.

5 Annen kortsiktig gjeld per 31.12.2017 er skyldige renter på banklånet.

6 Det er ikke kjøpt eller solgt aksjer i 2018.

7 Det er gjennomført en kontantemisjon til overkurs. Midlene er for en stor del brukt til nedbetaling av banklånet.

SFB10413 Finansregnskap (Høst 2018–Vår 2019)

Innholdsfortegnelse

- [Emnet er tilknyttet følgende studieprogram](#)
- [Undervisningssemester](#)
- [Studentens læringsutbytte etter bestått emne](#)
- [Innhold](#)
- [Undervisnings- og læringsformer](#)
- [Arbeidsomfang](#)
- [Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen](#)
- [Eksamen](#)
- [Sensorordning](#)
- [Evaluering av emnet](#)
- [Litteratur](#)

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- bachelorstudiet i økonomi og administrasjon
- bachelorstudiet i regnskap og revisjon
- bedriftsøkonomi, årsstudium

Emnet må være fullført og bestått for å starte på profilering i tredje studieår.

Undervisningssemester

1. og 2. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studenten er selv i stand til å føre et enkelt regnskap. Han/hun kan videre gjøre rede for finansregnskapets innhold, regnskapsprinsipper og vurderingsregler, og kan analysere og vurdere en bedrifts økonomiske resultat og stilling.

Studenten:

- har grunnleggende kunnskaper om formålet med og føring av et finansregnskap
- kan bokføre de mest vanlige transaksjoner; herunder merverdiavgift

- har forståelse for begrepene utgifter, kostnader, utbetalinger, inntekter og innbetalinger, samt beholdninger, og kan foreta vanlige periodiseringsposter (også for lønn, feriepenger og arbeidsgiveravgift)
- kjenner til standard kontoplan
- kan forklare sammenhenger mellom transaksjoner og deres påvirkning på et resultat og balanse
- kan foreta årsoppgjør med enkle årsoppgjørposter og disponering av overskudd i enkeltpersonforetak og aksjeselskaper
- kan stille opp et gruppert resultat og balanse i samsvar med regnskapslovens bestemmelse
- har innsikt i finansregnskapets oppbygging og rammebetingelser
- kan gjøre rede for regnskapet som informasjonskilde og ha forståelse for regnskapsprinsipper og rapporteringskrav
- kan behandle sentrale regnskapsmessige måle- og vurderingsproblemer
- kan utarbeide kontantstrømoppstilling
- kan gjennomføre tilrettelegging og korrigerende avregning av regnskapstall for analyseformål
- kan beregne sentrale nøkkeltall i forbindelse med en regnskapsanalyse og gjøre en vurdering av en bedrifts lønnsomhet, likviditet, finansiering og soliditet

Innhold

- Regnskapets oppbygging, standardkontoramme og -plan
- Krav til regnskapet og regnskapet som informasjonskilde
- Grunnleggende regnskapsprinsipper og god regnskapskikk
- Registrering av forretningstransaksjoner
- MVA, arbeidsgiveravgift, skattetrekk og skattebetaling
- Avskrivninger, øvrige periodiseringer og avsetninger
- Presentasjon av resultat og balanse etter regnskapsloven
- Lov og regler knyttet til verdsetting av eiendeler og gjeld, inntekter og kostnader
- Kontantstrømoppstillingen
- Sammenhengen mellom regnskap og skatt
- Regnskapsanalyse og nøkkeltallsanalyse av lønnsomhet, likviditet, finansiering og soliditet
- Budsjettering

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, ferdighetstrening, gruppearbeid, veiledning. Studentene skal aktivt bruke Sticos Oppslag og lære Visma eAccounting

Arbeidsomfang

Det er forventet at studenten bruker om lag 280 timer i alt på dette emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Studenten må i løpet av semesteret levere inn og få godkjent to oppgaver som løses som gruppearbeid.

- Den ene oppgaven skal være rettet inn mot bokføring, og besvarelsen er et hjelpemiddel til deleksamen 1.
Arbeidskravet skal leveres i Visma eAccounting eller i regneark.
- Den andre oppgaven skal være rettet inn mot vurdering med analyse, og besvarelsen er et hjelpemiddel til deleksamen 2.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Eksamen består av to individuelle, skriftlige deksamener

Deleksamen 1: Individuell skriftlig fire timers eksamen i bokføring i slutten av høstsemesteret (teller 50 %).

Hjelpemidler: Godkjent kalkulator og godkjent hjelpemiddelhefte (se litteratur).

Deleksamen 2: Individuell skriftlig fire timers eksamen i vurdering med analyse i slutten av vårsemesteret (teller 50 %)

Hjelpemidler: Godkjent kalkulator, godkjent hjelpemiddelhefte (se litteratur) og oppgave til arbeidskrav.

Karakterregel A-F benyttes for begge deksamener. Begge deksamener må være bestått for å få karakter i emnet.

Det gis en samlet karakter i emnet etter karakterregel A-F.

Ved ny eksamen trenger studenten bare å ta opp den deksamener som ikke er bestått.

Sensorordning

En intern og en ekstern sensor, eller to interne sensorer.

Evaluering av emnet

Tilbakemelding fra studentene våre er avgjørende for at vi skal kunne tilby best mulige emner og studieprogrammer. Dette emnet evalueres fortløpende i dialog med faglærere og gjennom skriftlig emneevaluering.

Resultatene behandles av studieleder i dialog med studenttillitsvalgte og faglærere. Lokalt utvalg for utdanningskvalitet (LUKU) følger opp studentevalueringene ved avdelingen.

Litteratur

Litteraturen er sist oppdatert 4.12.2017. Det kan komme endringer før semesterstart.

Asbjørn O. Pedersen, Kjell Gunnar Hoff, med bidrag av Terje Voldsund og Svein Kolstad Hansen: Grunnleggende regnskap 1, 3. utgave (Universitetsforlaget 2016).

Grunnleggende regnskap 2 - Analyse av finansregnskapet av Kjell Gunnar Hoff og Asbjørn O. Pedersen med bidrag av Nils Sanne, 2. utgave, Universitetsforlaget.

Alt materiale som publiseres på høgskolens læringsplattform er også pensum.

Finansregnskap (Vår 2019)

Foreleser: Høgskolelektor Asbjørn O. Pedersen

Obligatorisk litteratur:

- Grunnleggende regnskap 2 - Analyse av finansregnskapet av Kjell Gunnar Hoff og Asbjørn O. Pedersen med bidrag av Nils Sanne, 2. utgave, Universitetsforlaget
- Forelesningsmateriale

Informasjon om emnet finner dere her:

<https://www.hiof.no/studier/emner/oss/2018/host/sfb10413.html>

Tester

I løpet av undervisningen vil det bli lagt opp til tester. Dette er for at dere skal få en tilbakemelding på hvor dere står. Testene er uhøytidelige og teller ikke med i karakteren. Som sagt; bare en test på at dere «henger med». Disse testene skal ikke levers inn.

Case (innlevering, arbeidskrav)

For å kunne avlegge eksamen må man ha besvart 2 case (innleveringsoppgaver – en høst 2018 og en vår 2019). Disse besvares i grupper. Arbeidskravene må være bestått for å kunne gå opp til eksamen høsten 2018 og våren 2019. Det er ikke lov å samarbeide på tvers av gruppene. Dersom dette oppdages må man levere inn nytt case.

Casen våren skal leveres inn senest kl. 11.00 fredag den 22. mars ute i resepsjonen.

Emnet har eget rom på CANVAS.

Godkjente kalkulatorer for økonomistudenter

Studenter som følger studieprogrammene Bachelorstudium i økonomi og administrasjon, Bachelorstudium i regnskap og revisjon og Bedriftsøkonomi årsstudium får bruke kalkulator under eksamen i flere av emnene. Følgende kalkulatorer er godkjente som tillatt hjelpemiddel under eksamen:

- Texas Instrument BA II Plus
- Casio FC-100V

Nettsteder

Emnet har også egne studentsider på forlaget

Studentkonto for Grunnleggende regnskap 2 <http://www2.universitetsforlaget.no/grunnleggende-regnskap-2/> :

=====

Brukernavn: student_12419_14220

Passord: 8299

Dere har også tilgang til Sticos (elektronisk oppslagsverk i regnskap, skatt og merverdiavgift), som dere skal bruke aktiv gjennom hele studiet.

Hvor får du tak i faglærer?

Faglærer er å treffe på telefon:

91 11 71 18 (mobil)

eller på mailadresse asbjorn.o.pedersen@hiof.no

Forelesningene vil foregå på **fredager kl. 08.15 – 10.00 i auditorium 4 Fra kl. 10.15 – 11.00 er det veiledning og oppgaveløsning** med faglærer i det auditoriet hvor forelesningene foregår. Ellers er det bare å avtale med faglærer og hjelpestudenter om veiledning og oppgaveløsning.

Hvor vi skal være og tidspunkt fremgår av framdriftsplanen under.

Forelesningsplan

Følger på de neste sidene.

Fredag 18. januar	<ul style="list-style-type: none">• Finansregnskapet• Regnskapsprinsipper• Oppstillingsplaner• Vurdering etter regnskapsreglene	<ul style="list-style-type: none">• Kunne redegjøre for begrepene finansregnskap og eksternt regnskap• Kjenne til de viktigste lovene på området regnskap• Kunne forklare begrepet god regnskapsskikk• Forklare på hvilken måte skatteloven og aksjeloven har betydning for årsregnskapet• Kunne redegjøre for hovedinnholdet i regnskapsplikten• Kunne definere hva som er små foretak• Redegjøre for hvilke regler som gjelder for innsending av oppgaver til Brønnøysundregisteret• Vite hva bokføringsplikt er og redegjøre for innholdet• Kunne forklare hva som menes med pliktig regnskapsrapportering• Kunne nevne de viktigste kravene til et regnskapssystem	Analyse av finansregnskapet kapittel 2, 10 og 11 Oppgaver: Oppgis av foreleser
Fredag 25. januar	<ul style="list-style-type: none">• Egenkapital og utbytte		
Fredag 1. februar			

		<ul style="list-style-type: none">• Forklare hvilke regler som gjelder for korreksjon av bokførte opplysninger• Kunne redegjøre for sentrale krav som loven stiller til dokumentasjon av bokførte opplysninger• Vite hva som er bakgrunnen for å ta inn de grunnleggende regnskapsprinsippene i loven• Kunne forklare hva et regnskapsprinsipp er og redegjøre for de enkelte regnskapsprinsippene i loven• Kunne forklare hva som er driftsinntekter og driftskostnader• Vite hva som må være oppfylt for at inntekter og kostnader skal kunne grupperes som ekstraordinære• Vite hva som er forskjellen på driftsresultatet og det ordinære resultatet• Vite hva som er forskjellen på det ordinære resultatet og årsresultatet• Redegjøre for hvordan eiendelene skal grupperes i balansen og hva som er forskjellen på de ulike type eiendeler og gjeld• Vite hvordan gjeld oppstår• Vite hva som er forskjellen på innskutt og opptjent egenkapital• Kunne redegjøre for hvilke regler som gjelder for grensedragning mellom omløpsmidler og anleggsmidler	
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none">• Kunne redegjøre for hvilke regler som gjelder for grensedragning mellom kortsiktig og langsiktig gjeld• Redegjøre for hva som er forskjellen på vedlikehold og påkostning• Vite hvorfor det er viktig at eiendeler og gjeld er korrekt gruppert• Kunne redegjøre for hvilke regler som gjelder for vurdering av de ulike balanseposter• Redegjøre for hvordan man kommer fram til virkelig verdi• Vite hva man forstår med anskaffelseskost• Vite hva man legger i uttrykket fornuftig avskrivningsplan, hvordan man beregner avskrivninger, nedskrivning og reversering av nedskrivning• Vite hva som regnes som en immateriell eiendel• Kunne forklare hva goodwill er• Vite hvordan immaterielle eiendeler og goodwill behandles i regnskapet, og hvilke regler som gjelder• Forklare hva utsatt skatt er, hvordan denne beregnes og hvordan denne behandles i regnskapet• Vite hva som er finansielle anleggsmidler, og hvilke regnskapsregler som gjelder for behandlingen i regnskapet• Kunne gjøre greie for hva man mener med	
--	--	---	--

		<p>egenkapitalmetoden, og når det er aktuelt å bruke denne i et regnskap</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redegjøre for hvilke regler som gjelder for behandlingen av finansielle anleggsmidler i utenlandsk valuta • Vite hva man bruker fond for vurderingsforskjeller til • Vite hvilke regler som gjelder for varelager, hvordan varelager vurderes i balansen, hva man forstår med virkelig verdi, hvilke vurderingsregler som gjelder for ulike varetyper • Forklare hva en kortsiktig fordring er, og hvilke regler som gjelder for vurdering av denne posten • Vite hva som er forskjellen på konstaterte tap og sannsynlige tap på fordringer • Vite hvilke regler som gjelder for fordringer i utenlandsk valuta • Forklare hva man mener med kortsiktige investeringer • Forklare hva som ligger i begrepet forpliktelser og nevne eksempler og vite hvorfor dette skal føres opp i balansen • Vite hvilke vurderingsregler som gjelder for gjeld • Vite hva IFRS er • Vite hvordan egenkapitalen i et AS oppstår, og hvilke deler den består av og hva man kan bruke EK til • Vite hvilke regler som gjelder for underskudd 	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Kunne regne ut hva som kan utbetales i utbytte • Vite hva fondsemissjon er 	
<p>Fredag 8. februar</p> <p>Fredag 15. februar</p> <p>Fredag 22. februar</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Regnskap og skatt 	<ul style="list-style-type: none"> • Forklare hva som ligger i begrepene skattekostnad, betalbar skatt, utsatt skatt, og hvordan man regner ut dette • Forklare hva som er forskjellen på permanente og midlertidige forskjeller • Vite hva som er forskjellen på regnskapsmessige og skattemessige avskrivninger og hva dette medfører av regnskapsposter • Forklare hva som er forskjellen på under ett grupper og hver for seg grupper, og hvordan man kommer fram til avskrivningsgrunnlaget for disse gruppene • Kunne redegjøre for de ulike skatteregler for varige driftsmidler, behandlingen av negativ saldoverdi, regnskapsmessige og skattemessige behandlingen av salg av varige driftsmidler • Kunne beregne skattemessige avskrivninger for goodwill og andre immaterielle eiendeler, og hvordan man man behandler goodwill skattemessig, og hva med tap av goodwill? • Redegjøre for hva man legger i begrepet anskaffelseskost av et varelager • Redegjøre for ulike typer modeller for vurdering av varelager 	<p>Analyse av finansregnskapet kapittel 4</p> <p>Oppgaver: Oppgis av foreleser</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Redegjøre for regler for nedskrivning av varelager for ukurans • Forklare hvordan man beregner den skattemessige verdien av kundefordringer, og hva som er forskjellen på regnskapsmessig og skattemessig verdi • Kunne forklare hva som er hovedforskjellen på regnskapsmessig verdi og skattemessig verdi av gjeld 	
<p>Fredag 1. mars</p> <p>Fredag 8. mars</p> <p>Fredag 15. mars</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Foretaksverdi og konsern • Regnskapsanalyse 	<ul style="list-style-type: none"> • Vite i hvilke situasjoner det er aktuelt å beregne foretaksverdi • Vite hva man legger i markedsverdien av små foretak, hvordan man finner fram til denne • Vite hva som menes med avkastningsverdien av små foretak, hvordan denne beregnes • Vite hva man mener med substansverdi • Vite hva som er hensikten med nøkkeltallanalyser, hva man bruker dette til • Vite hvordan man beregner ulike nøkkeltall, hva de forteller • Kunne forklare hvilke forutsetninger man legger til grunn ved en bidragskalkyle 	<p>Analyse av finansregnskapet kapittel 3, 5, 6, 7, 8</p> <p>Oppgaver: Oppgis av foreleser</p>
<p>Fredag 19. mars</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kontantstrømoppstilling 	<ul style="list-style-type: none"> • Forklare hva en kontantstrømoppstilling er • Forklare hva som er hensikten med denne • Vite hva man mener med de ulike deler av denne oppstillingen • Kunne sette opp en slik oppstilling etter direkte og indirekte metode, 	<p>Analyse av finansregnskapet kapittel 9</p> <p>Oppgaver: Oppgis av foreleser</p>

		samt hvordan vite at den er korrekt	
Fredag 22. mars	<ul style="list-style-type: none"> • Noter • Årsberetning 	<ul style="list-style-type: none"> • Vite hva noter er, hva som er hensikten med disse, og hvilke noter som er obligatoriske for små foretak • Vite hva som er hensikten med å utarbeide en årsberetning, kjenn til reglene, hvilke opplysninger små foretak må ha med i årsberetningen, og hvilken betydning det har at daglig leder og styremedlemmer skriver under beretningen • Vite hva virkelig verdi er og hvordan man finner denne • Vite om forskjellige verdsettelsesmetoder • Vite hva substansverdi er • Vite hva goodwill er 	<p>Analyse av finansregnskapet kapittel 1</p> <p>Oppgaver: Oppgis av foreleser</p>
Fredag 29. mars	Oppsummering		
Fredag 5. april	Repetisjon		

Vedlegg 4 til sensorveiledning emnet finansregnskap våren 2019

1) ECTS-karakterskala:

F – stryk. Svarer ikke på oppgaven; ingen bedriftsbeskrivelse, problemstilling, løsninger eller refleksjon; eller kan masse, men om et helt annet fag; svært ufullstendig. Mangler attest eller referanseliste. Kommer ikke til muntlig.

E - akseptabelt. Svært generelle betraktninger, store mangler, som: overfladisk bruk av teori rotete bedriftsbeskrivelse, ulogisk problemstilling, overlappende løsningsforslag, ingen drøfting mellom løsninger, foretar ikke noe begrunnet valg; i del C ingen refleksjon, mer en fortelling om "så gjorde vi så....."; de ulike delene av oppgaven henger ikke sammen. (Prestructural: The student has not understood the point). Har med sluttattest. Dårlig referanseskikk.

D - nokså godt. Generelle betraktninger; ubalansert og gjennomgående svak, men glimter til i noen deler av oppgaven slik at ikke alle delene preges av følgende: overfladisk bruk av teori, rotete bedriftsbeskrivelse, ulogisk problemstilling, overlappende løsningsforslag, ingen drøfting mellom løsninger, foretar ikke noe begrunnet valg; i del C ingen egentlig refleksjon, mer en fortelling om "så gjorde vi så..."; de ulike delene av oppgaven henger ikke sammen (Unistructural: One or a few aspects of the task are picked up and used (understanding as nominal). Har med sluttattest. Dårlig referanseskikk.

C- godt. Godt gjennomført, men med noen svakheter; kan gjengi relevant teori og i noen grad bruke den til en informert drøfting; konsis bedriftsbeskrivelse med informasjon som er relevant for oppgaven; avgrenset og tydelig problemstilling, løsningsforslag og valg, noe ujevn i argumentasjon og drøfting; stort sett sammenheng mellom de tre delene; i del C i det minste enkelte gode innsikter om egen læring. (Multistructural: Several aspects of the tasks are learned, but are treated separately). Har med sluttattest. Stort sett gode referanseskikk.

B - meget godt. Stor bredde, dybde, og relevans av teori og evner å bruke den, ikke bare gjengi/parafasere; konsis bedriftsbeskrivelse med informasjon som er relevant for oppgaven; klar, interessant og bedriftskritisk problemstilling, løsningsforslag og valg; logisk og uttømmende drøfting; integrasjon mellom de tre delene; i del C gjennomgående refleksjon om egen læring, av hva og på hvilke måter. (Relation: The components are integrated into a composed whole, with each part contributing to the overall meaning, (understanding as appreciating relationships). Har med sluttattest. Feilfri referanseskikk.

A – fremragende. Stor bredde, dybde, og relevans av teori og selvstendighet og original bruk av den i drøftingen; konsis bedriftsbeskrivelse med informasjon som er relevant for oppgaven; klar, interessant og bedriftskritisk problemstilling, løsningsforslag og valg; logisk, uttømmende og velfundert argumentasjon og drøfting; integrasjon mellom de tre delene; i del C gjennomgående refleksjon om egen læring, av hva og på hvilke måter. (Extended abstract: The integrated whole at the relational level is reconceptualized at a higher level of abstraction, which allows generalization to a new topic or area or turned reflexively on oneself, (understanding as far transfer or metacognition). Har med sluttattest. Feilfri referanseskikk.

(Kriterier på engelsk fra Biggs, J. 1996. Enhancing teaching through constructive alignment. Higher education 32: 347-364).